

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 3. De usu notitiæ ex Confessione illicito ob revelationem Sigilli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

personas, ludos, cibum, potum &c. quæ ex Confessione novit fuisse pœnitenti occasionem peccati, aut damni in bonis corporis, fortunæ &c. 5. ut moribus & genio hominum ex Confessione notis se accommodet &c. Coninch. *Disp.* 9. n. 58. Lug. n. 101. quia ejusmodi usus nec involvit ullum periculum revelationis, ut pono; nec pœnitenti ullum affert incommodum, adeoque etiamsi usus iste notitiæ Confessionis sciatur esse licitus, Sacramentum tamen Pœnitentiæ nemini reddit odiosum aut difficilius, quàm per se sit.

249. II. Licitum est ulterius etiam uti notitiâ Confessionis ad hoc. 1. ut quis de peccatis ex sola Confessione cognitis concionetur; modò non dicat, sibi ex Confessione esse nota, propter scandalum & periculum revelationis. *Fag. Prac.* 2. lib. 6. cap. 2. n. 4. vel cœtus, coram quo concionatur, non sit valde parvus. v. g. Novitiorum, Monialium &c. *Dian. p. 5. tr. 11. Res.* 36. *Et sup.* n. 227. 2. ut, cum audit homicidam v. g. esse captum, interroget ideo, quis ille sit, quia Cajus non pridem ipsi confessus est homicidium: modò tamen ita cautè interroget, ut Cajum non reddat suspectum, vel aliter incommodando lædat. Vide Gobat *tr. 7. q. n.* 920. 3. Ut pœnitentem interroget de peccato ex sola complicitis Confessione noto: modò illi de hujus Confessione nullam suspensionem moveat. *Palao de pœnit. p. 19. §. 3. n.* 18. de quo nos *sup. n.* 104. *Et* 230. Ratio horum est, quia etiam iste usus notitiæ Confessionis nec revelat sigillum, nec pœnitenti est incommodo. 4. ut Confessarius vel Superior remittat rigorem, cor-

rigat parsimoniam, vel modum suum agendi, quem pœnitenti vel subdito ex sola ejus Confessione novit esse ingratum, etiamsi ille advertat propter confessâ suâ peccata id fieri. *Lug. l. c.* Sed ego hunc usum idèò solum concedo esse licitum, quia pœnitens ipso facto dat licentiam illius. *sup. n.* 197. 5. ut signa majoris amoris exhibeat pœnitenti ob ejus innocentiam, ut familiarius agat cum illo ob illius erga se confidentiam, vel ob spiritualem ejus indigentiam ex sola Confessione notam. *Lugo n.* 102. Tamb. *de Conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n.* 2. & sequitur Gobat. Sed neque hæc admitto, nisi pœnitens verbo aliquo vel facto ostendat se consentire: quia per hæc Confessarius indicat extra Confessionem se nôsse, quæ in ea pœnitens manifestavit, & sub sigillum cadunt; ergo non sunt tantum *locutio indirecta*, ut vult *Lug. n.* 103. sed etiam sunt aliqua revelatio sigilli, nec possunt fieri sine licentiâ pœnitentis. Non sufficit autem præsumpta, sed debet esse verbo vel facto expressa. *sup. n.* 197. Certè experienciâ constat, non omnes, qui confidenter alicui Confessario gravia sua peccata vel innocentiam manifestant, etiam semper externam ejus benevolentiam vel familiaritatem habere acceptam. Univerſim autem

§. III.

De usu notitiæ ex Confessione illicito ob revelationem sigilli.

250. III. Illicitum est, ut Superior v. g. ob peccatum pœnitentis ex sola ejus Confessione notum fores, per quas iste noctu egrediebatur, obstruat; ut locum,

R. Sto

Tribu
Pœnitentiæ
Eius
S. I. I.

cum, in quo peccabat, sæpius visiter; ut arcam vel cellam, ex qua furabatur, melius custodiat &c. & quidem non tantum, si hæc faciat Superior eo modo, ut alii advertant, vel rationabiliter suspicentur, propter peccatum confessum fieri, quia sic omnes fatentur revelari sigillum; sed etiam, si faciat eo modo, ut vel solus pœnitens id advertere, aut rationabiliter suspicari possit. Sicut enim aliis, ita etiam ipsi pœnitenti sine ejus licentia non possumus ejus peccatum ex sola Confessione notum extra eam ullo verbo aut facto indicare. Lug. *an. 95.* Dicast. *n. 143.* & nos *sup. n. 193.* sive jam talem indicationem vocemus Revelationem sigilli, sive non: quod ad quæstionem nominis pertinere potest.

Mirum proinde est, quomodo Palao, Tamb. & Coninch mox citandi, alique plures, qui hoc ipsum fundamentum nobiscum tenent, fuerint hic in contrarium abrepti. Certè nil quidquam juvat, quod talis actio Superioris cedat in commodum & salutem spiritualem pœnitentis, ut putat Palao *cit. p. 19. §. 3. n. 18. v. Neque.* vel quod non exerceatur singulariter circa ejus personam; vel quod pœnitenti, seriò volenti se emendare, non sit ingrata, ut ait Tamb. *de Conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 7.* vel quod sit tantum impedimentum peccati, & nullius alterius commodi à peccato distincti, ut ait Coninch, *Disp. 9. n. 68. & 69.* Nam nihilominus adhuc per eam indicatur pœnitenti suum peccatum ex sola ejus Confessione notum, quod sine ejus expressa licentia non est extra Confessionem licitum. Quod autem Tamb. *l.c.* & Coninch. *cit. n. 69. v. Adde.* dicant, Super-

riorem tale quid agendo uti jure suo, jam *sup. n. 246.* ostendi falsum esse.

Porrò sic discuro. Ejusmodi occasio vel est pœnitenti adhuc periculosa, vel non? si posterius; tunc non est necesse eam remove. Si prius; tunc pœnitens, qui periculum agnoscit, & seriò vult se emendare, libenter & ultrò dabit licentiam removendi eam, quia ad hoc tenetur: cur ergo Superior non petat? Ille autem, qui periculum non agnoscit, vel non seriò vult se emendare, agerrimè ferret removei occasionem se invito, ergo id ex sola ejus Confessione facere non licet, atque ipse Coninch. *l.c.* consultum esse, in hoc casu petere pœnitentis consensum. Quod si tamen quandoque alia quædam justa causa interveniat, quæ per se sola sufficienter moveri possit ad talem mutationem faciendam, tunc eam ita independentem à Confessione facere non est superiori prohibitum. Expediit autem ad vitandum scandalum, ut illa ipsa causa mutationis pœnitenti quoque innotescat.

251. IV. Ulteriùs ex eodem fundamento illicitum quoque est 1. ei, quem ex sola Confessione scio indispositum, negare Sacramentum nisi privatim tantum, & à me suo confessorio, nemine alio præsentem, petat v. g. Evcharistiam, Ordines, Assistentiam Matrimonii. Bonac. *tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 17.* 2. non ire, cum vocor ad audiendum Confessionem illius, qui verè quædam & non tantum fictè confiteri mihi solitus est; sed scio, illum nolle, v. g. vitare occasionem proximam peccandi &c. Lug. *Disp. 23. n. 117.* contra Tamb. *l.c. cap. 7. §. 3. n. 15.* 3. ab officio, vel loco,

loco, etiam ad nutum auferibili, amovere illum, quem scio, in eo malè agere. Bonac. *l.c. n. 14.* 4. asperiores in vultu aut verbis, vel minus gratum me exhibere illi, quem scio esse improbæ vitæ. Lug. *n. 120.* 5. non ampliùs confiteri illi, quem scio non esse Sacerdotem. Lug. *n. 105.* 6. non ampliùs legere Missam in Ecclesia, quam scio esse pollutam. Bonac. *l.c. p. 23.* Lug. *n. 124.* contra Tamb. *l.c. §. 4. n. 17.* 7. Famulum, quem scio esse furacem, dimittere ex servitio; 8. negare alicui suum gladium vel alia arma apud me deposita, quibus scio, quòd me vel alium sit graviter læsurus, &c. si quidem hæc sciam (NB.) ex sola pœnitentis Confessione, & sine ejus licentia aliquid tale agam & omittam eo modo, ut vel alii, vel saltem ille solus advertat, aut rationabiliter suspicari possit, id à me fieri vel omitti tantum propter ipsius peccatum mihi confessum. Ratio est, quia etsi pœnitenti hinc nullum injustum damnum aut incommodum inferatur, revelatur tamen indirectè sigillum, ut dictum *sup. 193.*

Neque evaderet Confessarius culpam revelationis, si furacem suum famulum juberet sibi in ipso confessionali, & nondum absoluta Confessione clavem reddere, vel luxuriosum domo excedere &c. Nam justio hæc est actus Confessionis profuse extraneus, cum non sit pœnitentia, aut correctio ad forum internum spectans. Lug. *n. 123.* ergo censetur Confessionem interrumpere, & extra eam fieri: adeoque jam etiam extra eam pœnitenti suum peccatum inculcatur; quod est contra sigillum. Quod si tamen famulus ad vitandam occasionem v.g. lu-

xuriam jam per se obligatus esset domo migrare; tunc Confessarius posset illum de hac obligatione monere in Confessione, quia monitio ista spectat ad forum internum, & ad absolutionem dignè percipiendam: postea autem si famulus omittat obligationi suæ & monitioni satisfacere, non potest Confessarius eum extra Confessionem ulterius urgere sine licentia priùs obtenta.

252. Rectè verò Lugo *cit. n. 105.* pro casu metaphysico habet, quòd putativus aliquis Confessarius mihi confiteatur, se non esse sacerdotem, & nolit mihi dare licentiam alteri confitendi; uti & quòd ille, qui seriò vult me spoliare, & occidere; vel qui vinum, à me intra vel extra Missam lumendum, infecit veneno &c. hoc ipsum mihi verè, hoc est, cum animo se accusandi confiteatur; vel certè non simul etiam malam voluntatem eousque saltem remittat, ut potestatem faciat, mihi necessariis modis & mediis à malo cavendi. Faciliùs fieri potest, ut ex pluribus, de mea cæde vel spoliatione conjuratis, unus pœnitenti ductus id mihi verè, & cum dolore confiteatur; licentiam autem utendi hæc notitià non det, nec dare velit, aut possit, nisi eatenus, ut complices ne à longe quidem advertere queant, se ab ipso esse proditos, cum alioqui sit certò ab illis occidendus.

Dato ergo aliquo tali casu, si ve jam moraliter possibili, si ve impossibili, tunc omnino tenetur Confessarius omnia potius pericula, & mille mortes subire, quam sine licentia pœnitentis ullo verbo vel facto extra Confessionem facere ipsi, vel aliis indicium aliquod peccati, ex sola ejus
Con-

Confessione noti. Lugo, n. 110. Dicast. n. 157. Dian. p. 5. tr. 11. Ref. 46. cum Suar. Richard. Navar. Soto. Ledesma & aliis apud ipsos, & apud Fag. *Prac. 2. lib. 6. cap. 2. n. 5. v. contrarium*, quia nullum est tam grave malum temporale vel spirituale, quod præponderet fractioni sigilli, teste Bonac. *l.c. n. 18.* & aliis *sup. n. 190.* Et verò quid facturus esset, vel fuisset Confessarius, si Sacramentum Pœnitentiæ non fuisset à Christo institutum? si homo iste non accessisset illum pro Confessione? vel in confessione malum illud suum propositum reticuisset? Sicut ergo tunc omnium ignarus non potuisset sibi ipse cavere, sed debuisset se, suæque Providentiæ divinæ permittere; ita & nunc sub protectione DEI Cæli commoretur; *Pf. 90.* sine cuius nutu ne unus quidem ex duobus passeribus, qui uno asse vœneunt, cadet super terram; *Matth. 10. v. 29.* Quique ad nos contra omnia adversa roborandos: Nolite timere, inquit *ibid. v. 31.* multis passeribus meliores estis vos; & *Luc. 21. v. 18.* capillus (quos omnes in numero habet) non peribit de capite vestro.

Quod si Confessarius sit eo tempore in statu peccati mortalis, neque habeat copiam alteri confitendi; tunc eliciat, vel conetur elicere perfectam contritionem, & certò credat, vel DEUM ad futurum auxilio, vel si pro observantia sigilli Sacramentalis à DEO præcepti mori contingat, se moriturum in charitate & gratia DEI; cum majorem dilectionem nemo habeat, quam ut animam suam ponat pro amicis suis. *Joan. 15. v. 13.* Sacramentum quoque Eucharistiæ, si fortè tunc in Missa sumendum sit, facere

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

possit ex attrito contritum. Dian. *cit. Ref. 46.*

253. Aliter quoque prædicta n. 251. & seq. sentit Coninch. *Disp. 9. à n. 33.* Bonac. *l.c. à n. 27.* Laym. *lib. 5. tr. 6. cap. 14. n. 21.* Palao *cit. §. 3. n. 18.* Tamb. *de conf. lib. 5. cap. 6. §. 1. n. 4.* cum multis aliis apud Fagund. *l.c. cap. 2. n. 2.* usque etiam ipse *ibid. & cap. 3. n. 1.* adhæret, quamvis cæteroque sit rigidus sigilli propugnator. Isti ergo docent, Confessarium licitè posse in memoratis casibus non ampliùs confiteri fictitio sacerdoti, posse non exire domo, posse aliam viam inire, sibi associare defensores, omittere celebrationem Missæ, posse fugere, &c. quæ sito tamen aliquo colore, prætextâ aliâ curâ, &c. Negant enim talem Confessarii actionem, vel omissionem esse directam vel indirectam revelationem peccati, eò quòd 1. Confessarius utatur hîc jure suo. 2. quòd ejusmodi ejus actio vel ommissio per se & secundum se non sit revelativa peccati confessi, sed sit indifferens, possitque fieri ex variis aliis causis. Fag. *cit. n. 5.* adeoque 3. quòd alii complices per talem Confessarii actionem tantum cognoscant pœnitentis Confessionem, non item ejus peccatum, cum hoc jam antè aliunde sciant. Coninch. *l.c.* & 4. quòd inde nullus pudor, confusio, damnum, aut Sacramenti horror inferatur pœnitenti; cum omnia sub alio prætextu & causa agantur.

Sed hæc planè non videntur magni momenti, Ad primum patet responso ex n. 246. v. *Rationes.* Ad secundum Resp. actionem Confessarii esse quidem secundum se indifferentem; hîc & nunc tamen in istis circumstantiis indicare satè

U

pec-

peccatum confessum; atque hoc sufficere ad indirectam revelationem constat ex dictis *sup. n. 192.* Ad tertium Resp. quod ex fuga Confessarii latrones immediatè cognoscant, eam fieri propter suam machinationem mortis; & quia vident eam non potuisse ipsi aliunde innotuisse, colligunt aliquem ex complicibus in Confessione indicasse; ergo per fugam vel aliam similem actionem Confessarii non tantum indicatur latronibus, Confessionem esse factam à complice; sed etiam & præcipuè ipsum peccatum, ab eo & illis commissum per voluntatem occidendi. *Lug. l.c. n. 113.* Ad quartum Resp. Pœnitentem utique graviter pudesceri, si sua peccata ipsi, vel aliis extra Confessionem sine expressa ejus licentia aliquo modo indicentur; in ultimo autem casu etiam periculum vitæ illi imminere. Neque color, prætextus, aut causa aliqua quæsitâ juvare potest, si adhuc vel pœnitens, vel alii rationabiliter suspicari possint, causam esse tantum propter peccatum, ex sola Confessione notum, quæsitam. Vide *inf. n. 255.*

§. IV.

De usu notitiæ ex Confessione illicito ob gubernationem.

254. V. Illicitum est, ut superior regularis ob peccata subditorum, ex sola eorum Confessione nota, statuatur novas aliquas leges & regulas, aut faciat novum aliquem casum reservatum, etiam secluso omni revelationis periculo. Negant hoc quidem aliqui apud *Fag. cit. lib. 6. cap. 2. n. 3.* & ipse illis consentit *cap. 3. n. 1.* Sed est contra Decretum Cle-

mentis VIII. *sup. n. 245.* relatum, quo prohibetur, ne superiores notitiâ, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur. Leges autem dispositivas & reservativas condere est actus gubernationis externæ.

Unde etiam, seclusa omni revelatione adhuc illicitum puto, ut superior regularis ob peccatum subditi, ex sola Confessione notum, sine ejus licentia jubeat fores obstrui, sæpiùs visitet locum delicti, vel alia similia faciat, de quibus *sup. n. 250.* quia talia ad gubernationem externam spectant. Neque dicas cum *Tamb. de conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 9.* Decretum Clementinum intelligi tantum de gubernatione *personarum*, & quidem *singularum*, adeoque non de dispositione *rerum*, nec de gubernatione *communitatis* per leges. Nam *Suar. Tan. Lugo. Dicast. &* alii unanimiter volunt, Decretum Pontificis, quia generaliter loquitur, esse etiam generaliter, & sine ulla limitatione intelligendum.

255. VI. Itaque universim illicitum est propter peccatum ex sola Confessione notum facere aut agere quidquam, quod pœnitenti incommodum aliquod aut molestiam creare potest; quamvis cum tali colore & prætextu fiant, ut nullum subsit revelandi sigilli periculum, & ita clamaturque occultè, ut nemo advertere possit. Ratio constat ex dictis *sup. n. 244. & seq.* quia si fideles sciant, in ipsorum incommodum posse Confessarium aliquando licitè uti notitiâ Confessionis extra eam, redditur hoc ipso Sacramentum Pœnitentiæ ipsis odiosum ab eoque valde absterrentur, ergo sigillum, quod